

HORIZON-TAAL

juli - augustus 2024

Jaargang 56 - nummer 327

Ni memoras Petro Desmet
Aliĝu al la Beneluksa Kongreso en Hasselt
Internacia Esperanto-Arkivo heeft een (t)huis

INHOUD

Ten geleide + Vergeet je niet in te schrijven voor het Benelux-congres in Hasselt	3
Ni memoras Petro Desmet'	4
Internacia Esperanto-Arkivo heeft een (t)huis	8
Promeno - Lovenen en la mezepoko	9
Een taal voor wereldburgers die niemand spreekt (sic)	10
Bruĝa kvarteto en nederlanda studsemajnfino	12
Europees Esperantocongres in Straatsburg	14
Tweede Gezellegedicht	20
La Brita kongreso: ege rekomendinda	21
Esperanto in de Vlaamse Ardennen	22
De Grégoire Maertensprijs	24
Twee literaire verjaardagen in 2024	25
Limburgdag in de wieg van Phil Bosmans	26
Contactadressen	28

Foto op de voorpagina: Petro Desmet' (foto: Paul Peeraerts)

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond vzw

56ste jaargang juli-augustus 2024. Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Hoofredacteur: Piet Glorieux @ horizon.taal@esperanto.be www.esperanto.be/horizontaal

Tekstopmaak: Joost VanderBauwhede @ joost.bauwhede@gmail.com

Proeflezen: Kris Panis

Werken mee aan dit nummer: Manuela Burghilea, Nataša Chumak, Joëlle Corroy, Marilyn Droog, Cyreen Knockaert, Det Konings, Eduard Kusters, Yves Nevelsteen, An Olijslagers, Paul Peeraerts, Bernadette Poncelet, Eliane Pironet, André Ruysschaert, Remi Sproelants, Mirelle Storms, Marc Vanden Bempt, Hilde Van Driessche, Johan Van Enoo.

Administratie en verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Esperantobond vzw • Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen

03 234 34 00 @ admin@fel.esperanto.be www.esperanto.be/fel/nl

BE0419 028 122 • RPR Antwerpen • KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC : KREDBEBB

Abonnement: 30 euro per jaar (6 nummers)

Advertentietarieven:

	1-malig	3-malig*	6-malig*
1/1 pagina	257	625	1000
1/2 pagina	150	375	600
1/3 pagina	110	275	440
1/4 pagina	80	200	320
1/8 pagina	55	140	220
1/12 pagina	30	75	120

Alle prijzen zijn in euro.

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een drukklaar geleverd exemplaar.
Btw-tarief van 21% op deze tarieven.

TEN GELEIDE

Zoals je zal merken in dit nummer, zijn de Esperanto-aktivuloj volop uit hun winterslaap ontwaakt. Het wemelt van rapporten over diverse bijeenkomsten en congressen. Ikzelf heb genoten van (en een beetje meegewerkt aan) het Europees Esperantocongres in Straatsburg van begin mei. Voor mij was het een voorbeeld om na te volgen, o.a. omdat het evenement parallel liep met een (bescheiden) campagne tot bekendmaking van Esperanto. Ook voor Esperanto in Vlaanderen is dringend behoefte aan VVV (verbreding, verjonging, vernieuwing). Maar met alle respect voor organisatoren – dat zal niet kunnen als we ons blijven opsluiten in onze “comfortabele catacomben”. In februari organiseert de Vlaamse Esperantobond een studieweekend, dat het speerpunt moet worden van onze bekendmakingsstrategie van Esperanto. Ik roep elk VEB-lid en natuurlijke elke vrijwilliger – op om mee te helpen aan deze bekendmaking.

Piet Glorieux

NOTEER NU AL: BEST - BELGA ESPERANTO-STUDSEMAJNFINO

Van vrijdagavond 21 februari tot zondagmiddag 23 februari 2025 in Ieper

WAT?

Een weekend waar je in een aangename sfeer cursus kan volgen

VOOR WIE?

- **Absolute beginners** - mensen die nog nooit een cursus zijn begonnen of hebben afgewerkt
- **Gevorderden** - mensen die een basiscursus hebben afgewerkt maar behoefte hebben aan uitleg of oefening
- **Volleerden** - mensen die geïnteresseerd zijn in de finesses (grammatica en woordenschat) en ook wat literatuur.

Volg ons op eventaservo.org waar je ook een inschrijvingsformulier kan vinden

VERGEET JE NIET IN TE SCHRIJVEN VOOR HET BENELUX-CONGRES IN HASSELT

Sportief, leergierig, toerist, cultuur-minded, sociaal: er is voor elk wat wils op het volgende Benelux-congres in Hasselt van 20 tot 22 september

Volg ons op eventaservo.org
Inschrijvingsformulier op blz. 7

NI MEMORAS PETRO DESMET'

De Vlaamse Esperantobeweging verloor een boegbeeld

Op zondag 12 mei jl. overleed Petro Desmet'. Hij was op 4 mei negentig geworden.

Woensdag 15 mei las ik op de rouwbrief online:

*Wilskracht
twee woorden
wil en kracht.
Aan het einde restte nog slechts de wil,
weg was de kracht.
Rust maar uit
jouw muzikaal leven is volbracht*

Hij leeft verder in de herinnering van Kjojo Hata, zijn echtgenote.

In het "In memoriam Kristiaan Van Ingelgem" in Horizon-taal van mei-juni 2024 verscheen nog een foto van Petro, samen met Kristiaan de Aalsterse beiaard bespelend. Wie had gedacht dat Petro zo snel na zijn vriend Kristiaan dit aardse bestaan zou verlaten...

Petro was een talenknobbel en een wetenschapper maar tevens stadsbeiaardier te Dendermonde en Aalst van 1978 tot zijn pensioen in 1999.

Als jonge man behaalde hij het bachelordiploma in de wetenschappen en wiskunde en gaf later enkele jaren les. Van 1965 tot 1985 werkte hij als directeur cross-office opleidingen bij een computerbedrijf in Brussel. Omdat hij zeer geïnteresseerd was in muziek en vooral in beiaarden, schreef hij zich in aan de beroemde beiaardschool in Mechelen, slaagde daar en werd daarna tot 1999 beiaardier in de steden Aalst en Dendermonde. Intussen studeerde hij oosterse filologie aan de Universiteit Gent en algemene filologie en computerlinguïstiek aan de Universiteit Antwerpen en behaalde een masterdiploma in deze vakken.

Op Pinksteren 1973 trad Petro Desmet' te Luxemburg in het huwelijk met Kjojo Hata,

Petro op de beiaard (foto: Paul Peeraerts)

een Japanse hoogleraar aan de universiteit te Tokio. Het huwelijkspaar en de getuigen brachten vertegenwoordigers uit de vijf continenten samen. Zij vestigden zich in Sint-Gillis-Dendermonde en hun huis- en keukentaal was Esperanto. Hij had trouwens in die taal met haar kennis gemaakt.

Petro was voor Esperanto van onschatbare waarde en maakte velen enthousiast om Esperanto te leren (zie kaders "Petro, de Esperanto-goeroe" en "Petro, de Esperanto-verbreider"). In Aalst leidde hij gedurende jaren de, nu ter ziele gegane, Esperanto-groep La Pioniro.

Slechts een zestiental mensen, waaronder zes esperantisten, namen op 17 mei in zeer intieme kring afscheid van Petro op de begraafplaats te Sint-Gillis-Dendermonde.

Hilde Van Driessche

PETRO, DE ESPERANTO-GOEROE

Pierre DE SMEDT, die voor zichzelf de Esperanto-alias Petro DESMET' creëerde, werd in Esperanto-milieu's aanvankelijk vooral bekend door zijn studie van de vertalingen in het Esperanto van de werken van de beroemde Vlaamse dichter Guido Gezelle en door de *Nederlanda Bibliografio pri la tradukoj en Esperanto de la nederlandlingva literaturo inter 1902-1972*.

Later focuste hij zich meer op zijn woordenboek- en uitdrukkingenactiviteiten. In 2004 verscheen zijn woordenboek *Nederlands-Esperanto-Nederlands*, de lang verwachte opvolger van het Nederlandse Middelkoop-woordenboek. Petro's woordenboek bevat een schat aan vertalingen van uitdrukkingen. Op basis hiervan, maar sterk uitgebreid, verscheen in 2020 zijn *Vasta vortaro/Uitgebreid woordenboek Esperanto-Nederlands*, dat hijzelf zijn PIV-Ido [Nl. PIV-nakomeling] noemde, omdat hij er trots op was dat alle woorden uit de PIV [Plena Ilustrita Vortaro] erin voorkomen. Het woordenboek bevat ook een massa nuttige en nodige samengestelde woorden.

In 2005 verscheen zijn Nederlandse vertaling van de *Fundamento de Esperanto*.

Zijn *Bibliografio pri la Tradukaĵoj el la Nederlanda Literaturo*, met een inleiding door William Auld, die Britse coryfee, is tot op de dag van vandaag het fundamentele en toonaangevende naslagwerk over dit onderwerp.

Hij is co-auteur (samen met Jozef Horvath) van het 800 pagina's tellende *Bildvortaro en Esperanto*.

In 2020 verscheen bij de Vlaamse Esperantobond de reeks *taalluitdagingen*, een reeks van tien bitboeken, waarin hij vooral licht werpt op de totstandkoming van zijn woordenboeken en taalgidsen en de problemen die hij daarbij tegenkwam. Hier zijn de titels:

- *Spreuken onder een vergrootglas - Groene uitdrukkingen in Bruegelsaus*

- *Esperanto en cultuur - Esperantocultuur expressief en spreekwoordelijk*
- *Woordenboekspellen - Etymologie van groene pudding*
- *Woorden, woordenboeken, lexicografen - Cultuurgekleurde bijeenkomsten*
- *Fundament voor een volk - Fundament op een toetssteen*
- *Beeld en woord, hemelse kracht - Beeld door taal*
- *Mixing Pot - Het vastleggen van expressies is meedogenloos sappig*
- *Panorama met adelaarsogen - Onder het geritsel van groene bladeren*
- *Gegraven voren - Mensen uiten, God drukt uit*
- *Tentakels en schakels - Met een volledige index van de tientallen*

Petro schreef ook verschillende artikelen over bibliografische, terminologische en woordenboekonderwerpen, op zijn blog, maar ook bijvoorbeeld in *Heroldo de Esperanto* en in de Nederlandse en Duitse nationale Esperanto-tijdschriften. Hij levert regelmatig bijdragen aan het tijdschrift *Monato*, voornamelijk als recensent.

Paul Peeraerts

Petro in de toenmalige zetel van de Vlaamse Esperantobond in de Frankrijklei (foto: Paul Peeraerts)

PETRO, DE ESPERANTO-VERBREIDER

Ni ekkonis Petro-n antaŭ multaj jaroj. Por la nova Esperanto-grupo ĉi tie en Terneuzen ni serĉis instruiston. Mi ne plu memoras kiu rekomendis al ni Petro-n Desmet’, sed Jan kaj mi veturis al Dendermonde por peti lian kunlaboron. Kaj, li konsentis.

Ĉiun semajnon li venis al Terneuzen. Ofte antaŭ la komenco de la kurso li venis al ni por iom babili. Tamen, la tiamaj kursanoj ne estis tre kontentaj pri lia instruado. Estis lernantoj, kiuj estis jam ne plu tiel junaj aŭ havis ankoraŭ postenon... kaj Petro donis tiom multe da taskoj! Do, bedaŭrinde, la etoso malpliboniĝis kaj iun vesperon li “fulmotondris”... kaj la kurso ĉesis!

Kelkajn jarojn poste ni renkontis lin en Antverpeno pro lia rakonto pri sia vojaĝo kaj, feliĉe, la “ĉielo inter ni estis denove klarigita”.

Petro estis tiel bona esperantisto ke li verŝajne supozis, ke li ne plu povis imagi, ke homoj devas tiel multe peni por lerni la lingvon.

Kaj nun, li ne plu estos inter ni... Estos grava manko.

Det Konings

Petro bracht nog op gezegende leeftijd diverse werken uit (foto: Yves Nevelsteen)

PETRO, TOT OP HOGE LEEFTIJD ACTIEF

Yves Nevelsteen en Lode Vandeveldel hebben de voorbije jaren nog intensief samengewerkt met Petro. Hierna enkele van hun ervaringen...

Een paar jaar geleden heeft Petro aan Lode en mij gevraagd om hem te helpen een tiental grote uitgavenprojecten te realiseren, zodat de vele jaren die hij eraan had gewerkt niet voor niets zouden zijn geweest. Alle projecten zijn uitgevoerd; het ging bijvoorbeeld over *Esprimaro*, de PIV-ido (zie hoger) en de *Oklingva Proverbaro*. Esperanto-uitgavenprojecten waren (zeker de laatste jaren) “zijn lang leven”. Hij stond ermee op en ging ermee slapen.

Tijdens de pandemie was het voor de Vlaamse Esperantobond heel moeilijk om Esperantoboeken te verkopen. Er waren een hele tijd geen bijeenkomsten, en dus werd er ook geen boekendienst aangeboden. Als alternatief ben ik mensen beginnen te interviewen; ik begon met Petro en heb uiteindelijk vooral hem veel gefilmd. Dat heeft wel wat geholpen voor de verkoop en is nu vooral interessant als beeldarchief. Zie: <https://benelukso.eu/bitarkivo#Petro-filmetoj>

Op Wikipedia kan je nog een en ander vinden over Petro. Lode en ik kenden Petro eigenlijk niet goed vóór 2018. Petro was uitzonderlijk intelligent (en veelzijdig!) en een heel goede leerkracht Esperanto. Tijdens die enkele jaren dat Lode en ik intensief met Petro hebben samengewerkt, hebben we bijzonder veel bijgeleerd.

Yves Nevelsteen

Petro Desmet’ en IEspA

Petro heeft in het voorbije jaar zijn Esperanto-boeken bij IEspA veilig gesteld. Het betreft een 1000-tal boeken die door IEspA zijn overgenomen.

Marc Vanden Bempt

Aliĝilo por la Beneluxa kongreso 2024 en Hasselt

Per ĉi tiu formularo vi povas aliĝi al la Beneluxa Kongreso 2024 kiu okazos en Hasselt, de la 20-a ĝis la 22-a de septembro 2024

Prefere uzu la retan aliĝilon: <https://mallonge.net/bk2024a>

Se tio ne eblas, vi povas sendi la paperan aliĝilon al:

An Olijslagers

Chrysantenstraat 3

5462 AV Veghel (Nederland)

Antaŭnomo:
Familia nomo:
Retadreso:
Adreso (strato + numero + aldonaĵo):
Loĝloko (poŝtkodo + urbo/komunumo):
Lando:

Mi aliĝas por:

- 0 La tuta kongreso kaj loĝos en la junulargastejo (€240)
- 0 La tuta kongreso, sed mi NE loĝos en la junulargastejo (€150)
- 0 Nur unu tago (€75), nome: Vendredo – Sabato – Dimanĉo

Mi men=das unupersonan ĉambron (se disponebla).

- 0 Jes. Mi krompagos €30.
- 0 Ne.

Mi estas:

- 0 Ĉiomanganto
- 0 Vegetarano
- 0 Vegano

Mi pretas helpi dum la kongreso. Mi povas zorgi pri:

.....

Rimarkoj:

Mi pagos sur la konto de LEA: BE68 7350 5138 5534 jenan sumon: €

Subskribo: Dato:

Ni loĝos en tre moderna junulargastejo apud la stacidomo en Hasselt.

La programo konsistas el:

- Prelegoj kun interesaj temoj.
- Kursoj en malsamaj niveloj
- Eksamenoj al i.a. Japana gardeno, Hasselts Modehuis, Biciklado tra la urbo.
- *Speciale por sportemuloj (junuloj): “Boulderen”*
- Muziko kun Jonny M. kaj muzikateliero
- Interkona vespero
- Libroservo
- K.t.p.

----- Ne hezitu kaj aliĝu! -----

Prezoj:

€240 por la tuta semajnfino kun lito kaj manĝoj,
€150 sen lito, kun manĝoj,
€75 tage kun manĝoj.
€30 por unupersona ĉambro (ĝis elĉerpita)

Informoj:

<https://benelukso.eu/kongreso>

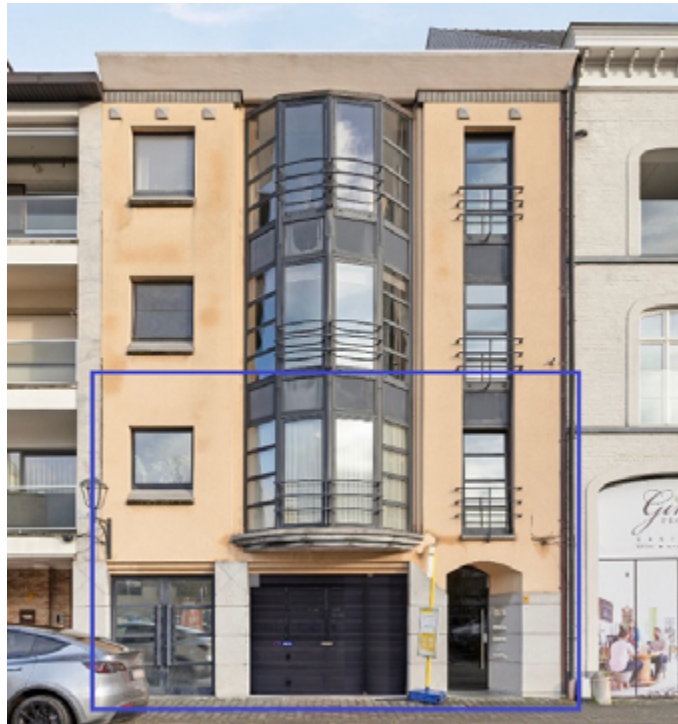
<https://eventaservo.org/e/beneluxa2024>

Facebook: LEA, Limburga Esperanto Asocio
(<https://www.facebook.com/LimburgaEsperantoAsocio>)

Aliĝilo: <https://mallonge.net/bk2024a>

Retadreso: Limburg@esperanto.be

INTERNACIA ESPERANTO-ARKIVO HEEFT EEN (T)HUIS

Bij de archiefruimte hoort ook een appartement op de eerste verdieping, dat verhuurd wordt en een stabiele inkomstenbron van IEspA zal zijn.

Er werd al zo'n 300.000 euro aan schenkingen ontvangen. Voor het saldo van de aankoopsom, de verbouwing en de inrichtingskosten is nog ongeveer 100.000 euro nodig. Het aanbod van de anonieme sponsor die voor elke ontvangen schenking een zelfde bedrag bijschenkt (zie Horizon-taal maart-april 2024, p. 10), wordt verlengd tot 31 juli 2024. Ook jouw euro is er twee waard!

Meer informatie op www.iespa.eu (kies "locatie") of telefonisch op 050 330004 (Roland Rotsaert).

De knoop is doorgehakt: Diest !

Na een zoektocht van drie jaar waarbij wij vele gebouwen bezochten zonder resultaat, vond het Internacia Esperanto-Arkivo uiteindelijk in het centrum van Diest (Hasseltsestraat) de geschikte ruimte: een gelijkvloerse en kelderverdieping, samen ongeveer 350 vierkante meter. De verkoopovereenkomst (compromis) werd ondertekend op 23 april 2024, de notariële akte volgt over enkele maanden. Na wat aanpassingswerken zal het volledige archief van IEspA rond de jaarwisseling naar Diest kunnen verhuizen.

PROMENO - LOVENO EN LA MEZEPOKO

La 10-a de marto la loka grupo Esperanto 3000 organizis promenadon tra Loveno kun oficiala ĉiĉerono de la asocio *Lots of Leuven*. Ria Van den Broeck rakontis al dudeko da partoprenantoj pri Loveno de la 12-a ĝis la 15-a jarcento.

Ria rekondukis nin al la Mezepoko kaj rakontis pri la unua ringa muro de Loveno kun ĝiaj akvoturoj kaj 31 remparoturoj; ŝi rakontis pri dukoj, kavaliroj kaj krucmilitistoj. Ria rakontis kiel la bela urbodomo estis konstruita kaj financita, pri la rivaleco kun Bruselo kaj multe pli... La promeno donis al ni belan superrigardon de la mezepoka Loveno.

La ĉiĉeronado okazis en la nederlanda. Krom valonaj esperantistoj aliĝis al la evento ankaŭ kelkaj franclingvaj neesperantistoj. Traduki ĉion trilingve estis praktike ne farebla. Yves kaj Mieke tial (resume) tradukis la klarigojn nur al la franca. Yves disdonis tekston en Esperanto kun trilingva vortareto. Tiun materialon kaj kelkajn fotojn vi povas elŭti de la Beneluxa Bitarkivo. Jen rekta ligilo: <https://mallonge.net/loveno24p>

Post la promeno okazis festeto okaze de la naskiĝtago de Nicky Janssen. Ni kune manĝis kukon, trinkis kafon kaj glason da surprize bongusta senalkohola vino. Regis tre agrabla etoso!

Yves Nevelsteen

Op 10 maart organiseerde de lokale groep Esperanto 3000 een wandeling door Leuven met een officiële gids van de vereniging *Lots of Leuven*. Ria Van den Broeck deed aan twintig deelnemers het verhaal over Leuven van de twaalfde tot en met de vijftiende eeuw.

Ria nam ons mee terug naar de middeleeuwen en vertelde over de eerste ringmuur van Leuven met zijn watertorens en 31 vestingtorens; ze had het over hertogen, ridders en kruisvaarders. Ria vertelde hoe het prachtige stadhuis werd gebouwd en gefinancierd, over de rivaliteit met Brussel en nog veel meer... De wandeling gaf ons een mooi overzicht van het middeleeuwse Leuven.

De wandeling gebeurde in het Nederlands. Naast Waalse esperantisten namen ook enkele Franstalige niet-esperantisten deel aan het evenement. Alles in drie talen vertalen was praktisch onmogelijk. Yves en Mieke vertaalden daarom de uitleg (samengevat) uitsluitend in het Frans. Yves verspreidde een tekst in het Esperanto met een drietalige woordenlijst. Dat materiaal en enkele foto's kunt u downloaden uit het Benelux Bitarchief. Hier is een directe link: <https://mallonge.net/loveno24p>

Na de wandeling was er een feest ter gelegenheid van de verjaardag van Nicky Janssen. We aten samen taart, dronken koffie en een glas – verrassend lekkere – alcoholvrije wijn. Er hing een heel gezellige sfeer!

Gids Ria Van den Broeck in actie (foto: Mireille Storms)

EEN TAAL VOOR WERELDBURGERS, DIE NIEMAND SPREEKT (SIC)

Dit is de titel van een hoofdstukje in het boek *Over Grenzen*, verschenen vers van de pers. Auteur is Mark Elchardus, professor emeritus van de Vrije Universiteit Brussel, huisfilosoof van Links in Vlaanderen, thans columnist bij dagblad *De Morgen*, maar gerespecteerd, zelfs geprezen ook door de rechterflank van het politieke landschap. De befaamde socioloog ontpopt zich hier als historicus die een overzicht geeft van de grote sociale, economische en politieke ontwikkelingen in de laatste eeuwen, waardoor we ook de in de nabije toekomst kunnen schouwen. En deze laatste is niet rooskleurig in het licht van de gebeurtenissen in Oost-Europa en elders. Het betoog is zeer overtuigend en beschrijft de moderne tijden als een golfbeweging van globalisering en deglobalisering, grenzenhaat en grenzenliefde. Net als in het begin van de twintigste eeuw zijn we aan het einde gekomen van een periode van optimisme en voelen we de noodzaak ons te beschermen tegen dreigende gevaren door het trekken van grenzen.

Het gebeurt niet zo vaak dat wetenschappers Esperanto ter sprake brengen, en ook hier krijgt dit thema maar een heel klein en weinig eervol rolletje toebedeeld in het wereldgebeuren. De plantaal verdiende evenwel vermeld te worden als een van de typische uitingen van de globaliseringsgolf van de negentiende eeuw die een einde genomen heeft met de Eerste Wereldoorlog. Esperanto is immers bedoeld om grensoverschrijdend en grensvervagend te zijn. De auteur ziet het ontstaan van Esperanto niet als een alleenstaand fenomeen maar als onderdeel van historische en sociologische wetmatigheden.

Een wetenschapper registreert feiten en legt verbanden. Het is niet zijn/haar taak te bepalen wat mooi of wenselijk is. De vaststelling die Elchardus doet, is dat het Engels in de werkelijke maatschappij als wereldtaal functioneert, en dat men bereid

Mark Elchardus
foto: (C) Ertsberg/An Clapdorp

is de kosten voor vertaling te betalen. Bovendien zijn er thans in elk land een vrij groot aantal meertaligen die de taal/talen van de buurlanden spreken. Zo is de wereld taalmatig verbonden, aldus de auteur.

Hij concludeert dan ook uitdrukkelijk dat het Wereldcongres Esperanto van 1905 overbodig geweest is. En hij glimlacht: "die conferentie was desondanks hoogstwaarschijnlijk best aangenaam voor de deelnemers...". Elchardus stipt aan dat ook dit congres een uiting was van de permanente neiging van een deel van de menselijke populatie, hetzij de gelijkgestemden, om elkaar op te zoeken in conferenties waar ook ter wereld. Daarbij zijn voor mensen met gelijklopende belangen de onderlinge toevallige verschillen zoals godsdienst, huidskleur, moedertaal, nationaliteit... niet noodzakelijk een hinderpaal. Integendeel, deze toevallige verschillen verhogen de charme van het gebeuren en het gevoel van verbondenheid tussen de deelnemers ondanks een eventuele – relatief gebrekkige – beheersing van het

Engels (of een andere *lingua franca*) voor sommigen. Wat kosmopolitische Esperanto-sprekers doen en ervaren, is dus niet zo uitzonderlijk.

Het is duidelijk weer de socioloog die aan het woord is en die vaststelt dat er nu eenmaal mensen zijn die zich alleen lekker voelen bij degenen met gelijklopende belangen en interesses, wat ook hun achtergrond is. De antipoden zijn degenen die geen grote behoefte hebben aan dergelijke "soortgenoten", maar liever omgaan met de mensen van allerlei pluimage uit de naaste omgeving. Wetenschap is complex: men kan dan al golfbewegingen in de tijd detecteren, er is ook, onafhankelijk daarvan, de permanente tweespalt tussen kosmopolieten en huismussen, ook binnen het Esperanto-wereldje, naar ik meen.

Geen Esperanto-spreker kan onverschillig blijven bij het lezen van het vermelde hoofdstukje uit het boek. Sommigen zullen verontwaardigd zijn, de schouders ophalen, de vaststellingen van Elchardus botweg tegenspreken. Maar is dit zinvol? Elke Esperanto-spreker weet hoeveel *samideanoj* er zijn in de eigen gemeente/stad én in de aangrenzende gemeenten. Deel het aantal door het totaal aantal inwoners om een goede schatting te hebben van de proportie aan Esperanto-sprekers in Vlaanderen...

Beter lijkt het zich te beraden over het waarom van de stagnering van de Esperanto-beweging. Een oorzaak werd reeds 47 jaar geleden nauwkeurig geformuleerd:

... De Esperanto-verenigingen leiden veelal een catacombenbestaan. Hun activiteiten zijn gericht op wie Esperanto kent en activiteiten in samenwerking met buitenstaanders worden meestal over het hoofd gezien. Dit laatste is evenwel een voorwaarde om zich over elkaar een juiste mening te vormen, want gebrek aan kennis vormt juist de voedingsbodem van vooroordelen...(1)

Naast de neiging om zich kost wat kost af te sluiten binnen eigen Esperanto-organisaties en de afkeer van samenwerking met overheidsinstanties, zie ik nog een ander

struikelblok: het weinig adequate van de argumentatie die aangewend wordt door de Esperanto-beweging om haar zaak te bepleiten.

Naar mijn gevoel haalt een algemene argumentatie over neutraliteit, rechtvaardigheid, gemak van aanleren... niets uit en werkt zelfs averechts. Slechts twee items zouden mijns inziens aandacht kunnen krijgen van politiek en wetenschap, tenminste als ze cijfermatig en professioneel behandeld worden door deskundigen: de kosten van vertaling, de kosten en efficiëntie van het huidige taalonderwijs. Enkel talrijke, uitgebreide, steeds geactualiseerde studies van universitair niveau kunnen gewicht in de schaal leggen. De rest, hoe verdienstelijk ook, is amusement of zelfbegoocheling.

Cyreen Knockaert

(1) Blz. 1 uit *Studiedocumenten opgesteld ter gelegenheid van het Colloquium Heden, Verleden en Toekomst van de Esperanto-beweging in Vlaanderen. Kalmthout, 9 oktober 1977.*

Cover van het boek open grenzen van Mark Elchardus
(foto: uitgeverij Ertsberg)

BRUGA KVARTETO EN NEDERLANDA STUDSEMAJNO

Sendube la printempo speciale liberiĝis por la aprila Esperanto Studsemaĵno 2024 en Almelo, Nederlando. Malgraŭ pluvegoj antaŭaj kaj fulmtondroj postaj, ekde vendredo la 12-a ĝis dimanĉo la 14-a de aprilo la suno seninterrompe sendis siajn varmajn radiojn al la organizantoj kaj kvardekopo da partoprenantoj el pluraj landoj.

Organizantoj estis la teamo de Esperanto Nederland: Arjen-Sjoerd de Vries, Lilian van der Burgt kaj Ineke Emmelkamp, helpita de kelkaj gevolontuloj. Inter la partoprenantoj troviĝis la “kvarteto de Bruĝo”, konsistanta el Johan Van Eenoo kaj tri el ties gekursanoj: Ruth Cocquyt, Els Vanreybrouck kaj Toon De Meester. Seshoran vojaĝon tiuj kuraĝuloj el Bruĝo suferis por atingi la naturamikan domon Krikkenhaar rande de Almelo. Strangaj knaboj tiuj bruĝanoj... sed nepre motivitaj pri Esperanto.

Varia vojaĝo, agrabla bonveno, varma supo, revido, ekkonoj, vendreda klaĉvespero, sed la duan tagon la aferoj iĝis seriozaj. Unua leciono, la tri bruĝaj kursanoj en la dua grupo ĉe Roel, Johan en grupo 4b, unue ĉe Yves Nevelsteen,

De lente had zich speciaal vrijgemaakt voor het Esperanto-studieweekend van april 2024 in Almelo, Nederland. Ondanks onweer vooraf en storm nadien tekende de zon onafgebroken present om haar warme stralen neer te zenden over de organisatoren en veertig deelnemers uit meerdere landen.

De organisatoren, dat waren het team van Esperanto Nederland (Arjen-Sjoerd de Vries, Lilian van der Burgt en Ineke Emmelkamp) en een aantal vrijwilligers. Bij de deelnemers viel ook het “Brugse kwartet” op, bestaande uit Johan Van Eenoo en drie van zijn cursisten: Els Vanreybrouck, Ruth Cocquyt en Toon De Meester. Zij hadden er een reis van zes uur voor over om het natuurvriendenhuis Krikkenhaar in de rand van Almelo te bereiken. Rare jongens die Bruggelingen... maar alleszins gemotiveerd wat Esperanto betreft.

Een aangenaam welkom, warme soep, weerzien, kennismaking, vrijdagavond babbelavond, maar de tweede dag werd het serieus. De eerste les, met de drie Brugse cursisten in groep 2 bij Roel, en

poste ĉe André Staes, lastminuta anstataŭanto de la malsaniĝinta docento Marc van Oostendorp, prezidanto de Esperanto Nederlando.

Dutaga Esperanto-baniĝo – eĉ malpli ja sufiĉus por falti ies lingvan haŭton. Feliĉe, gemutaj kafo-kaj teopaŭzoj, babiladoj en sunbrilo, promenetoj kaj eĉ badmintono en la parko konsistigis malstreĉigajn tagerojn. Pleniĝis ne nur la kapoj, ankaŭ la stomakoj prizorgiĝis dum bongustaj komunaj manĝoj, danke al la kuirteamo. Societaj ludoj sabatvespere, kaj muzika kontribuo de Johan, kiu alportis sian fretocitron káĵ dozenon da kantoj en Esperanto, kiujn kunkantis deko da klarvoĉuloj. Noktoj trankvilaj aŭ malpli, depende de ĉu oni jes aŭ ne havas ronkemulon en la dormoĉambro.

Dimanĉe: matenaj lecionoj, tagmezmanĝo, malfermo de la semajnfino, dankoj kaj lasta leciono. Ĉambropurigo, envalizigo, adiaŭo al novaj kaj malnovaj geamikoj, kaj forveturigo al la stacidomo far bonkora Annemarie loĝanta ĝuste super la belga landlimo. Kvartetaj trajnvojaĝo, pramado trans la Westerschelde, aŭtoveturo ĝis Bruĝo, kaj alveno ĉirkaŭ la 10-a vespere, lacaj sed kontentaj. Adiaŭo, Krikkenhaar... ĝis revido?

Johan Van Eenoo

Johan in groep 4b, eerst bij Yves Nevelsteen, dan bij André Staes die te elfder ure docent Marc van Oostendorp verving, de voorzitter van Esperanto Nederland, die ziek verstek moest laten gaan.

Twee dagen in een Esperanto-bad – je taalhuis zou van minder gaan rimpelen. Gelukkig zorgden de gezellige thee- en koffiepauzes, de babbeltjes in de zon buiten, zelfs het badminton in het park, voor ontspanning. Lekker eten samen was er ook bij, dankzij de keukenploeg. Gezelschapsspellen 's avonds en een muzikale bijdrage van Johan die zijn muziekinstrument (hommel) had meegebracht, én een tiental Esperantoliedjes die door een dozijn klare kelen werden meegezongen. Rustige of minder rustige nachten, naargelang je een snurker op de kamer had of niet.

's Zondags: cursus 's morgens, middagmaal, weekendsluiting, bedankingen en de laatste les. Dan de kamer opkuisen, valiezen maken, afscheid nemen van nieuwe of oude vrienden, en vervoerd w o r d e n naar het station door een goedgehartige Annemarie van net boven de Belgische grens. Volgden voor het Brugse kwartet nog een treinreis terug, de overzetboot Vlissingen-Breskens, en een autorit tot Brugge. Aankomst rond 22 uur, moe maar tevreden, zoals dat heet. Adieu Krikkenhaar... tot ziens, misschien?

Johan Van Eenoo

EUROPEES ESPERANTOCONGRES IN STRAATSBURG

Een voorbeeld om na te volgen

Zeshonderd deelnemers uit meer dan dertig landen waren tussen 8 en 12 mei naar het mooie Straatsburg afgezakt voor het Europees Esperantocongres 2024. Wellicht verkozen velen dit congres boven het verafgelegen Arusha (Tanzaniaë), de stad waar het volgende Wereldcongres plaatsvindt. Uit de indrukken van deelnemers hieronder blijkt dat zij het zich niet beklagd hebben.

Voor ondergetekende was dit een modelcongres: een (bijna) professionele organisatie, een parallel programma voor niet-esperantisten, samenwerking met en parallel programma voor Esperanto-jongerenorganisaties, een rijk aanbod aan activiteiten, een voorbeeldige werving. De locatie, symbolischer kon bijna niet meer, was de inspiratie voor het thema “*Dialogo inter eŭropaj popoloj, portanto de paco*” [Nl. Dialoog tussen Europese volkeren, drager van vrede]. Er was ook een voorbeeldige samenwerking tussen diverse partners, met name – behalve thuisspeler Espéranto France, die mijns inziens het leeuwenaandeel van het werk op zich had genomen – *Germana Esperanto-Asocio*, *Internacia Fervojista Esperanto-Federacio* [Nl. Internationale Federatie van Spoorweg-esperantisten], de Belgische Esperanto-Federatie, *Itala Esperanto-Federacio*, *Svisa Esperanto-Federacio*.

Onze Kristin Tytgat was een waardige vertegenwoordiger van de Belgische esperantisten met diverse sessies van een cursus voor gevorderden, waarbij ze de cursisten liet discussiëren over allerlei stellingen. De Vlaamse Esperantobond was paraat met een uitgebreide boekendienst en kon rekenen op de hulp van diverse Vlaamse vrijwilligers/dejorantoj [Nl. standhouders].

Voorbij waren de toppers het concert van Gijom’ Armide en de tentoonstelling “Oorlogspropaganda weerstaan”. Gijom’ Armide bracht enerzijds sociaal-kritische liederen, zoals een pleidooi voor Julian Assange, en anderzijds emotionele liederen, zoals een hommage aan zijn overleden vader. Zijn teksten zijn bijna poëzie en hij gebruikt er voor alle mogelijkheden voor die het Esperanto biedt. In de hal was de tentoonstelling “Oorlogspropaganda weerstaan” te bezichtigen, een expo gecreëerd door het War Heritage Institute, waaraan de organisatoren een Esperanto-paneel hadden toegevoegd. De tentoonstelling is gebaseerd op het boek van de Belgische prof. Anne Morelli, dat pas in een Esperanto-vertaling is verschenen met als titel *Elementaj Principoj de Milita Propagando* [Nl. “Elementaire principes van oorlogspropaganda”]. Het boek is uitgegeven door Espéranto France.

Piet Glorieux

**Hierna een bloemlezing van indrukken van deelnemers.
Elk heeft zo zijn eigen aandachtspunten...**

Eduard Kusters:

Mi kredas, ke la centra, vasta halo estis bela. Estis aliro al vasta placo kaj homoj povis renkonti unu la alian interne kaj ekstere. Tie okazis ampleksa afiŝekspozicio... pri la karakterizaĵoj de militpropagando. Mi ankaŭ ĝuis la prelegon de Amri Wandel pri la kosmo. Kaj fine Strasburgo estas aparta, okulfrapa urbo.

De centrale, ruime hal vond ik prachtig. Er was toegang tot een uitgestrekt plein en mensen konden elkaar binnen en buiten ontmoeten. Er was een uitgebreide postertentoonstelling ... over de kenmerken van oorlogspropaganda. Ik heb ook genoten van de lezing van Amri Wandel over de kosmos. En ten slotte is Straatsburg een bijzondere, opvallende stad.

Joëlle Corroy:

...mi havis la ŝancon fari belan ekskurson al la malnova urbo Obernai, kanti kun aliaj esperantistoj kaj partopreni koncertojn de Clarissa (harpo kaj kantado) kaj Gijom' Armide, kiujn mi tre ŝatis! Estis ankaŭ okazo partopreni laborrenkontiĝon por prepari la KER-ekzamenon kun Katalin Kovats... kaj kanti dufoje "feliĉan naskiĝtagon" por du partoprenantoj! Kaj evidente renkonti hazarde esperantistojn el multaj landoj. Mi tre ŝatis ke tri malsamaj manĝkamionojn ĉeestis por la tagmanĝo; tio malpezigis la taskon

...Ik kreeg de gelegenheid om een mooie uitstap te maken naar het oude centrum van Obernai, om te zingen met andere esperantisten en om deel te nemen aan concerten van Clarissa (harp en zang) en Gijom' Armide, wat ik erg leuk vond! Er was ook gelegenheid om deel te nemen aan een workshop ter voorbereiding op het KER-examen met Katalin Kovats... en om twee keer "gelukkige verjaardag" te zingen voor twee deelnemers! En uiteraard om, willekeurig, esperantisten uit vele landen te ontmoeten. Ik vond het erg leuk dat er drie

la taskon de la organizantoj, kiuj ne devis zorgi pri manĝaĵo kaj permesis al la partoprenantoj manĝi sen iri tro malproksimen...

Nataŝa Chumak:

Promene de la stacidomo al la ejo, tuj trafis min belaj kongresaj afiŝoj, ĉie: sur fostoj, budoj, pordoj de gastejo... Neniam mi spertis ke kongreso estas tiom videbla en la urbo. Organizantoj sukcesis enplekti ĝin en la programon de pro-Eŭropaj festaj eventoj, ĝuste tiam okazantaj. Kaj, krome: tri libroservoj kun aŭtoraj prezentoj, po du koncertoj vespere, ekskursoj ĉiaspecaj: mankis tempo por ĉiuj programeroj. Pli da tiaj kongresoj, bonvolu! Sed, se eblas: kun komuna trinkejo sen fina horo.

Marilyn Droog:

La ... kongreso estis de tre alta nivelo pro ĝia organizo kaj pro la temo. La ĉeestintoj sentis sin liberaj por viziti la urbocentro, ĵus apud la universitato/kongresejo kaj por sekvi une el la tre multaj prelegoj.

Anne Morelli (emerita profesoro al la ULB) venis speciale por prezenti sian libron tradukita de Jean-Claude Thumerelle, franco loĝanta en belga Warneton. La dek partoj de la libro estis prezentitaj kaj ilustritaj en ekspozicio. Neniu povas diri ke la mesaĝo pri paco kaj milito ne estis tre bone videbla kaj aŭskultebla. Ni estis tie samtempe... kun la memorigo de la fino de la Dua Mondmilito (la 8-a majo).

An Olijslagers:

Mi tre ĝuis mian partoprenon al la kongreso. La programo estis tre riĉa. La prelegoj, kursoj kaj koncertoj plaĉis al mi. Kaj la urbo Strasburgo estas beleaga, same kiel la vetero.

Bernadette Poncelet:

Miregis min la astronomia horloĝo en la katedralo. Kiel tiuj homoj povis imagi, fabriki tian meblon sen la modernaj iloj? Ĝi indikas la horojn, tagojn kaj multajn astronomiajn indikojn per nur mekanikaj iloj kaj movado de pluraj elementoj.

verschillende foodtrucks aanwezig waren voor de lunch; dit verlichtte de taak van de organisatoren, die zich niet moesten bekommeren om eten, en maakte het mogelijk dat de deelnemers konden eten zonder al te ver te gaan...

Stappend van het station naar de congres-locatie werd ik meteen getroffen door overal aanwezige, prachtige affiches: op palen, standjes, hosteldeuren... Ik heb nog nooit meegemaakt dat een congres zo zichtbaar was in de stad. De organisatoren slaagden erin om het congres in te passen in het programma van de pro-Europese feestelijkheden die net toen plaatsvonden. En bovendien: drie boekendiensten met auteurspresentaties, drie avondconcerten, allerlei soorten excursies: er was geen tijd voor alle activiteiten. Meer van dit soort congressen alstublieft! Maar als het kan: met een gemeenschappelijk café zonder sluitingsuur.

Het ... congres was qua organisatie en qua thema van een zeer hoog niveau. De aanwezigen voelden zich vrij om het vlak bij de universiteit/congres-locatie gelegen stadscentrum te bezoeken of om een van de vele lezingen te volgen.

Anne Morelli (emeritus hoogleraar aan de ULB) kwam speciaal haar boek voorstellen, vertaald door Jean-Claude Thumerelle, een Fransman die in Warneton (België) woont. De tien hoofdstukken van het boek werden gepresenteerd en geïllustreerd in een tentoonstelling. Niemand kan zeggen dat de boodschap van oorlog en vrede niet zichtbaar of hoorbaar was. Wij waren er tegelijkertijd... met de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog (8 mei).

Ik heb erg genoten van mijn deelname aan het congres. Het programma was erg rijk. Ik vond de lezingen, cursussen en concerten leuk. En de stad Straatsburg is prachtig, net als het weer.

Ik stond versteld van de astronomische klok in de kathedraal. Hoe konden die mensen zich zo'n meubel inbeelden, vervaardigen zonder de moderne gereedschappen? Het geeft de uren, dagen en vele astronomische aanduidingen aan, enkel door middel van mechanische onderdelen en het bewegen van verschillende elementen.

Eliane Pironnet:

Kvar esperantistinoj (An, Dorle, Marie, Eliane) el malsamaj regionoj (Nederlando, Germanio, Flandrio kaj Valonio) kune decidis lui loĝejon kaj antaŭorganizi la manĝadojn inter si. Tiel ili travivis agrablan restadon en airbnb-apartamento.

Jen ĉi-sube persona rakonto pri tiu eksterordinara Esperanto-evento en Strasburgo.

Mia partopreno en la kongreso ... estis vera plezuro pro pluraj simplaj detaloj: la nombro de homoj ne tro granda, la suna vetero, la tre agrabla etoso en universitato, ĉirkaŭita de grandioza naturo, la tre bona organizo de diversaj eventoj, la ĉeesto de tri manĝkamionoj proponantaj manĝaĵojn por pikniki ekstere, kaj eĉ sur la herbo.

Ankaŭ la bela urbo Strasburgo ravis min: tipaj loĝejoj, katedralo kun fama horloĝo, pluraj muzeoj, naturaj elementoj kiel riveroj aŭ parkoj inter alie tiu nomata *L'orangerie*.

Vier "esperantistes" (An, Dorle, Marie, Eliane) uit verschillende regio's (Nederland, Duitsland, Vlaanderen en Wallonië) besloten samen een appartement te huren en de maaltijden onderling vooraf te organiseren. Zo beleefden ze een aangenaam verblijf in een airbnb-appartement.

Hieronder volgt een persoonlijk verhaal over dat bijzondere Esperanto-evenement in Straatsburg.

Mijn deelname aan het congres ... was een waar genoegen dankzij een aantal eenvoudige details: het aantal mensen was niet te groot, het zonnige weer, de zeer aangename sfeer op de universiteit, omgeven door prachtige natuur, de zeer goede organisatie van diverse evenementen, de aanwezigheid van drie foodtrucks die eten aanboden om buiten en zelfs op het gras te verorberen.

De prachtige stad Straatsburg beviel mij ook: typische huizen, een kathedraal met een beroemde klok, verschillende musea, natuurlijke elementen zoals rivieren of parken, onder andere die genaamd *L'orangerie*.

Pri la programo, por nomi nur tri temojn, mi aparte aprezis la prelegon de Mireille Grosjean pri la komplikaj eŭropaj institucioj, tiun de Amri Wandel pri "astrofiziko por laikoj" kaj tiun de Duncan Charters: "Transponti kulturojn".

Mi estis favore impresita ankaŭ de la juna virino reprezentanta la Verdajn Skoltojn, kiu memfide partoprenis la oficialan malfermon legante longan tekston adresitan al la mondo.

Sama surprizo pri Clarissa, juna vidhandikapita muzikisto, kapabla ludi pli ol dudek instrumentojn, harpon inkludite kaj kanti en kvin lingvoj.

Resume, vera sukceso dank' al la kombino la sento de malstreĉo kaj ia malfermo al tutmondaj problemoj. Tiu speciala etoso permesis multajn kontaktojn kaj fascinajn malkovrojn.

Gratulon al ĉiuj organizantoj!

Wat het programma betreft, om maar drie onderwerpen te noemen, waardeerde ik vooral de lezing van Mireille Grosjean over de ingewikkelde Europese instellingen, die van Amri Wandel over "Astrofysica voor leken" en die van Duncan Charters: "Culturen overbruggen".

Ik was ook positief onder de indruk van de jonge vrouw die de Verdaj Skoltoj vertegenwoordigde en zelfverzekerd deelnam aan de officiële opening en een lange tekst voorlas, gericht aan de wereld.

Dezelfde verrassing voor Clarissa, een jonge muzikante met een visuele beperking, die meer dan twintig instrumenten kan bespelen, waaronder de harp, en die in vijf talen kan zingen.

Kortom een echt succes dankzij de combinatie van het gevoel van ontspanning en een soort openheid voor mondiale problemen. Deze bijzondere sfeer maakte veel contacten en fascinerende ontdekkingen mogelijk.

Proficiat aan alle organisatoren!

Advertentie

Advertentie

LEER NU ESPERANTO
(en 150 andere talen)
met de uTalk APP

Bewezen
leermethode die op
elk platform werkt

Makkelijk in
gebruik en maakt
leren leuk

Leer vanuit een van
de 150 beschikbare
talen

Vergelijk je uitspraak
met die van twee
moedertaalsprekers
(man + vrouw)

65 thema's

Geschikt voor
beginners en
gevorderden

Ook voor scholen,
organisaties en
bedrijven, dankzij
de 'Klaslokaal'-app

Niet gratis, wel
(te) goedkoop

Ga naar: www.lingvejo.com/eo
of contacteer: rob@cdline.be
Tel +32 485 53 53 37

TWEEDE GEZELLEGEDICHT

Op 27 november zal het 125 jaar geleden zijn dat Guido Gezelle overleed. 2024 is dan ook uitgeroepen tot Gezellejaar, met vooral activiteiten in Brugge, Kortrijk en Roeselare. 1 oktober is de 125ste geboortedag van Hector Vermuyten, die heel wat gedichten van Gezelle in het Esperanto heeft vertaald. De meeste daarvan zijn verschenen in het door de Vlaamse Esperantobond uitgegeven (en nog steeds verkrijgbare) werkje *Se aŭskultas la animo*. Naar aanleiding van die dubbele verjaardag publiceert Horizon-taal enkele van die gedichten in de originele versie en in het Esperanto.

Dit is het tweede gedicht: *Majtago*. Weliswaar is de meimaand al voorbij, maar het blijft een mooie vertaling.

MEIDAG

De kerkelaar zijn trouwgewaad
heeft aangedaan:
vandage moet hij, meidag is 't,
ter bruiloft gaan.

Elk taksken is een priem nu, die,
bewonden, wit,
tot tenden, in een witte schee
van blommen zit.

Beruwrijmd, was hij schoon,
wanneer
de winter woei:
veel duizendmaal is schoonder nu
zijn blomgebloei.

Te winter was zijn schoonheid als
een beeltenis
des levens; koud en ijdel, zo
de schaduwe is.

Geen schaduwbeeld en is hij nu,
geen schijn, maar al
dat schoon is, al dat levende, en
dat liefgetal.

't Is bruiloft, en 't is zonneweer:
de zomermeid
de bruidegom verwacht, die haar
was toegezeid.

MAJTAGO

Ornamis sin la ĉerizuj'
per pompa vest':
maj' estas nun kaj iras li
al edziĝfest'.

Kiel longa pinglo, ĉiu branĉ'
per blanka vind',
kuŝadas nun en flora ing',
ja ĝis la pint'.

Li estis bela sub la prujn'
en vintra vent':
li belas nun milfoje pli
pro flora tent'.

Dum vintro estis lia bel'
de l'vivo bild',
kaj same kiel ombro, nur
vantec', malmild'.

Sed nun ne estas ombra ŝajn'
li, sed simbol'
de ĉarm', beleco, de vivem'
kaj de petol'.

Edziĝofest' kaj sunveter';
pro la promes',
somerknabin' atendas al
fianĉkares'.

LA BRITA KONGRESO: EGE REKOMENDINDA

De la 3-a ĝis la 5-a de majo okazis la Brita Kongreso de Esperanto en Oksfordo. La evento memorfestis Marjorie Boulton, kiu studis en la urbo, en jaro kiam ŝi centjariĝus.

La elektita kongresejo estis aparte bela, kun prelegoj en du konstruaĵoj de la universitato, Somerville College kaj St Anne's College, fonditaj en la 19-a jarcento, origine kiel superaj lernejoj por virinoj. Sesdeko da partoprenantoj ĝuis la kongreson, ne nur el la gastiganta lando sed ankaŭ el Irlando, Luksemburgio kaj Belgio, interalie. La ĉefpreleganto venis eĉ el trans Atlantiko: Humphrey Tonkin ĉiĉeronis en literaturaj ekskursoj, bilancis la lastan duonjarcenton de UEA kaj kundividis siajn diverstempajn memoraĵojn.

Por mi, tio estis la tria partopreno en la Brita Kongreso. Kiel ĉiam, la evento ŝajnis al mi tre zorgeme organizita. La kongresanojn atendis bunta libroservo kaj belega jubilea reeldono de *Rimleteroj* de William Auld kaj Marjorie Boulton. Estis ankaŭ reeldonita *La granda kaldrono* de John Francis, aŭtoro kies centjariĝon oni festas samjare. Abundis la programeroj, kun elektoj por ĉiuj: komencantoj, progresantoj aŭ spertaj esperantistoj, legemuloj, ludemuloj aŭ muzikemuloj. Stela Besenyei-Merger gvidis legosalonon kaj verkesion, dum Maurizio Giacometto proponis sian faman suspensplanan slaloman konkurson. Ambaŭ akceptis mian

inviton helpi en la testado de Improvizo, inspirita de la televida serio *Whose Line Is It Anyway?*, kio ĉe kelkaj vekis nostalgion (la serio furoris en la brita televido en la okdekaj kaj naŭdekaj jaroj kaj ĝiajn registraĵojn oni nuntempe ankaŭ malkovras en Jutubo).

Mia nura bedaŭro estas la maltrafo de multaj mirindaj programeroj, pro oftaj samtempigoj. Kelkfoje estis eĉ kvar samtempaj programeroj! Mi suspektas ke tio estas maniero per kiu Tim Owen scivolemigas kaj enviigas la kongresanojn pri la maltrafitaj programeroj, por instigi ilin ree partopreni sekvontjare.

Fine, la evento estis ege riĉ(ig)a kaj mojosa. Supozeble la altaj kostoj de gastado en Oksfordo malinstigis kelkajn, sen kio la partoprenantaro estintus pli multnombra. Financa subteno estis ofertata de la Esperanto-Asocio de Britio al bezonantaj partoprenemuloj (mi ĝin ĉi-jare profitis). Povus esti ankaŭ ke multaj samideanoj elektis ĉi-foje partopreni en la Eŭropa Kongreso en Strasburgo, okazinta tuj post la kongreso de Oksfordo.

Se vi ankoraŭ neniam spertis la britan kongreson, mi varme rekomendas ĝin, kaj aparte al homoj avidaj je majstre eldonitaj (plejparte elanglitaj) legaĵoj (el kiuj kelkajn vi povas nun trovi en la Retbutiko de FEL, rapidu!).

Manuela Burghilea

Nova eldono Brita Esperanto-Asocio "Unu animo homa, plena poezia poemaro" de Marjorie Boulton (foto: Manuela Burghilea)

ESPERANTO IN DE VLAAMSE ARDENNEN

Zondag 14 april waren enkele esperantisten weer, zoals van oudsher, op post tijdens de Vlaamse Ardennendag. Nieuw dit jaar was dat de Vlaamse Esperantobond zich toonde door middel van een stand op de infomarkt.

De dag startte met een wandeling in “De Croo County”, met name het dorp Michelbeke (Brakel), waar het geslacht De Croo enkele generaties na elkaar de burgemeesterssjerp omgordde, getuige het familiegraf naast de kerk. Ondertussen speelden en spelen de telgen Herman en zoon Alexander een hoofdrol op nationaal niveau. Maar ze hebben de band met hun geboortedorp niet verbroken. Toevallig was er ook een loopwedstrijd aan de gang en... wie liep ons voorbij? Niemand minder dan onze premier himself: Alexander.

Er scheen een waterig zonnetje, maar een mens moet met weinig tevreden zijn in een natte aprilmaand. Niet voor niets had de gids sterk aangeraden om laarzen te dragen, de wandelaar zonder laarzen kan ervan getuigen: het was een modderige bedoening, vooral in de buurt van de Zwalmbeek, de voornaamste rivier van de Vlaamse Ardennen. Een tijdje volgden we het mijnwerkerspad dat het traject volgt van een vroegere spoorweg die Gent met de Borinage verbond, in de tijd toen Vlamingen als gastarbeiders in de Waalse steenkoolmijnen “wrochten”.

Onder het motto “een tekening zegt meer dan duizend woorden” vertelde de gids aan de hand van een tekening het bekende verhaal van het ontstaan van de Vlaamse Ardennen. Ondergetekende had dit verhaal al talloze keren gehoord, maar blijkbaar was het, zelfs bij trouwe klanten van de Vlaamse Ardennendag, nog nooit blijven hangen. De uitleg met didactisch materiaal werd geapprecieerd.

Signatuurleer

Van de Vlaamse Ardennen kan je je nooit genoeg krijgen, zelfs al heb je iets al tientallen keren gehoord. Maar elke gids heeft zo zijn eigen manier en zijn eigen wetenswaardigheidsjes zodat je bij elke Vlaamse Ardennendag iets bijleert. Bijvoorbeeld over de “signatuurleer”, de – eeuwen geleden – foute opvatting dat je uit de vorm van een plant zijn geneeskrachtige eigenschappen kon afleiden. Het op een long lijkende blad van het longkruid zou

*Esperantisten op de uitkijk
(foto: Piet Glorieux)*

aangeven dat de plant longziekten zou genezen en de rode stengel van het robertskruid zou erop wijzen dat het goed was tegen bloedziektes. Die kwakzalvertijd is voorbij, maar de geneeskracht van de natuur niet, natuurlijk.

Ondanks zijn vele weetjes hield de gids het uurwerk goed in het oog en na de deugddoende wandeling kwamen we stipt terug op de afspraakplaats.

Hoog bezoek aan de stand

Daarna op naar het pittoreske dorpje Zegelsem, waar alle deelnemers hun picknick konden verorberen en wat rondsnuisteren op het infomarktje met workshops en stands. Er was geen overrompeling, maar er was genoeg volk om een gezellige sfeer te creëren. Op een podium speelde een bandje folkmuziek, net iets te luid. De Esperanto-stand stond samen met andere infostands binnen in het (ontwijde) kerkje. Twee jongeren, onze nieuwe VEB-bediende Manuela en Thomas, hadden zich aangeboden om de stand te bemannen samen met Katja Lödor en Hans Delnat, “trouwe klanten” van de Vlaamse Ardennendag, die verkozen om niet mee te wandelen. Toen ik de mannen en vrouwen achter de stand even afloste en wat contact had met bezoekers, was ik aangenaam verrast door de openheid van de meesten voor Esperanto. Mensen

*Hoog bezoek van Herman Decroo
(foto: Hans Delnat)*

van middelbare leeftijd zijn natuurlijk sceptisch, verwonderd dat het nog bestaat en overtuigd dat het een “mislukking” is. Maar als je hen informeert over wat er vandaag allemaal gebeurt in Esperantoland, zijn ze toch verwonderd dat de “mislukte” eeuweling nog altijd kras is. Jongere mensen, die nog nooit van Esperanto gehoord hebben, vinden het dikwijls zelfs een “fris” idee. Ook de standhouders klaagden niet over de belangstelling. Over de middag kregen we zelfs “hoog bezoek” van Herman De Croo. Of Esperanto hem genegen is, daar heb ik mijn twijfels bij. Anderen leken wel serieus geïnteresseerd om het te leren. Misschien levert onze aanwezigheid dus

*Gids Thomas op een oeroud weefgetouw
(foto: Piet Glorieux)*

wel enkele kandidaat-cursisten op. Maar ook als dit niet het geval is, is Esperanto dan toch een beetje zichtbaar geweest.

MUST is een must

Na de middag was een handvol deelnemers van de partij in het textielmuseum MUST te Ronse. Gids Thomas gaf eerst een inleiding over de geschiedenis van de textiel in Ronse. Hoe de textielindustrie in Ronse evolueerde van het “lelijke eendje”, gespecialiseerd in eerder minderwaardig textiel, tot het tweede textielcentrum van Vlaanderen in het begin van de twintigste eeuw. Daarvan getuigen nog de vele art-decowoningen in de stad. Het museum, dat alleen met gids toegankelijk is, schetst een mooi beeld van de evolutie van de textiel met nog steeds werkende machines. Het MUST is ondergebracht in een oude textielfabriek waar je zelfs nog ziet hoe alle machines door één stoommachine werden aangedreven. Het museum is heel interessant, zelfs voor iemand die niets heeft met textiel, zoals ondergetekende. Dat is natuurlijk ook te danken aan de uitstekende gids. Kortom, het was een prachtige “natuur en cultuur”-dag.

Piet Glorieux

DE GRÉGOIRE MAERTENSPRIJS:

Een hommage aan een Vlaming die veel heeft betekend voor Esperanto

In ons november-decembernummer hebben we Grégoire al in de bloemetjes gezet en op 1 januari werd zijn honderdste verjaardag luisterrijk gevierd. Om zijn betekenis voor de Esperanto-beweging blijvend te verankeren, namen een aantal mensen het initiatief om een Grégoire Maertensprijs in te stellen.

Uit het voorwoord van de jury

“Grégoire Maertens, de voormalige voorzitter van de Esperanto-Wereldvereniging (UEA) – hij was voorzitter van 1980 tot 1986 – speelde een unieke rol in de geschiedenis van de UEA door de vereniging en haar basis te stabiliseren en bij de voorbereiding van het jubileum van Esperanto in 1987. .../... Als eerbetoon aan deze vooraanstaande figuur in de geschiedenis van de Vereniging, stelde het bestuur van de UEA begin dit jaar de Grégoire Maertensprijs in. Deze prijs wordt uitgereikt aan een Esperanto-organisatie of individu die op een belangrijke manier hebben bijgedragen en verder bijdragen aan de ontwikkeling van de Esperanto-beweging.

Een prijs ter ondersteuning van blijvende inzet

De verdere uitwerking gebeurt door een commissie, die bestaat uit de voormalige voorzitters van UEA en enkele voormalige bestuursleden, in overleg met de familie Maertens die ook het startkapitaal verschaft van het Grégoire Maertensfonds van waaruit de prijs gefinancierd wordt. De voormalige voorzitters zijn: Mark Fettes, Probal Dasgupta, John Wells, Humphrey Tonkin en Renato Corsetti. De voormalige bestuursleden zijn: Flora Szabo en Michela Lipari.

Artikel 7 van het reglement geeft aan: “De prijs is op zichzelf geen donatie aan de laureaat, maar een subsidie voor zijn werk of aanverwant werk. De prijs zal tegelijkertijd de verwezenlijkingen van de laureaat erkennen en middelen verschaffen voor toekomstige, soortgelijke activiteiten. Aangezien het zowel verwezenlijkingen als toekomstige activiteiten combineert van de laureaat, zal de commissie de manier en de voorwaarden bepalen volgens welke de prijs zal worden toegekend.”

Over het bedrag van de prijs zegt artikel 6: “In principe reikt de commissie elk jaar een prijs uit met een waarde van 1000 €. Ze heeft evenwel het recht om dat bedrag te verlagen of te verhogen in een bepaald jaar.”

Grégoire op het 100ste Esperanto-Wereldcongres in Rijsel (Frankrijk) [foto: Rakoën Maertens]

Artikel 8 heeft het over het voorstellen van kandidaten: “De voorstelling van kandidaten, samen met de nodige gegevens ter ondersteuning van de kandidatuur, moeten het secretariaat van de commissie bereiken voor 30 september van het betreffende jaar. .../... De commissie mag ook zelf kandidaten voorstellen.”

En ten slotte een symbolische datum, de verjaardag van Grégoire, voor de bekendmaking in artikel 9: “De uiteindelijke beslissing moet op tijd gebeuren zodat de naam van de kandidaat op 1 januari van het volgende jaar kan bekendgemaakt worden”.

Jij kan helpen door...

- Te doneren aan het Grégoire Maertensfonds, volgens de gebruikelijke betaalmethoden aan UEA.
- Zelf kandidaten voor te stellen of na te denken over mogelijke kandidaten.

Reglement met alle informatie over doneren en het voorstellen van kandidaten op <https://mallonge.net/premioMaertens>

Doneren kan ook via bijgaande QR-code

TWEE LITERAIRE VERJAARDAGEN IN 2024

Wist je dat twee reuzen uit de Esperanto-literatuur in 2024 honderd jaar zouden zijn geworden? William Auld, ooit genomineerd voor de Nobelprijs literatuur, zou het geworden zijn op 6 november en Marjorie Boulton al op 7 mei. Ook al zijn ze “wijlen”, toch zijn hun origineel werk en/of vertalingen nog altijd heel leesbaar en... (deels) nog verkrijgbaar bij de webwinkel van de Vlaamse Esperantobond. Hierna enkele leestips...

Faktoj kaj fantazioj de Marjorie Boulton is een volwaardig leer/leesboek voor studenten die de beginfase van de taal voorbij zijn. Het bevat veel korte verhalen, spreekwoorden, puzzels, enkele versjes (waarvan een groot deel grammaticale zaken illustreren) en een woordenschat van tien pagina's met nieuwe of ongebruikelijke woorden die in de tekst worden gebruikt. Dit was overigens het eerste leer/leesboek van ondergetekende. Stefan Maul schreef erover in *Monato*: “Unuflanke ĉi tiu libro meritis detalan recenzon, aliaflanke estas kvazaŭ superflue priskribi verkon de Marjorie Boulton, fama Esperanto-poetino kaj unu el la plej fervoraj kaj ŝatataj aŭtoroj ankaŭ de MONATO-legantoj. Kion ŝi prezentas en la legolibro por progresantoj „Faktoj kaj fantazioj”, estas vera instrua trezoro, ŝia inklino al kuriozaĵoj, kiun en MONATO ofte ni povas ĝui (vidu ankaŭ en ĉi tiu numero!), faras la libron ankaŭ distra; ĝi do estas ne seka instrulibro, sed fantaziplena kaj poezio libro.”

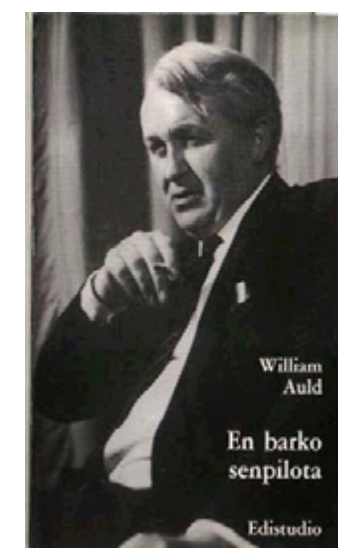
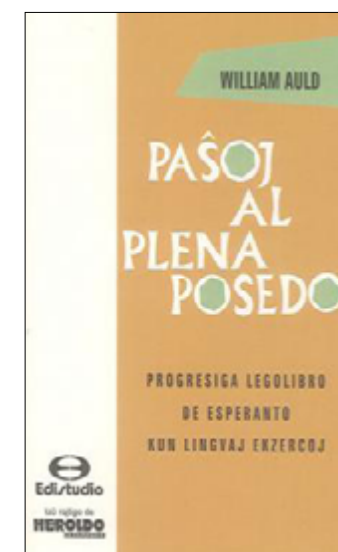
In dezelfde trant maar nog veeleisender voor studenten is **Paŝoj al plena posedo** van William Auld. El *Popola Ĉinio* schrijft erover in 2011: “Ĝi havas pli ol kvardek jarojn, sed ĝia originala didaktika formulo restas daŭre aktuala, kun miloj da ekzempleroj venditaj. Temas pri *Paŝoj al plena posedo* de William Auld, interalie rekomendinda por prepari sin al B2-nivela lingvotestado, laŭ la Komuna Eŭropa Framo de Referenco.”

Perlo is een van de laatste vertalingen van Marjorie Boulton, postuum uitgegeven in 2019. Het betreft een oud-Engels gedicht “Pearl” uit de veertiende eeuw, dat een droom of visioen beschrijft waarin een vader zijn overleden dochter ontmoet. Nu, na de dood van Boulton, is dit werk eindelijk verschenen.

Humphrey Tonkin schrijft erover: “La verko troviĝas en unusola manuskripto en la Brita Muzeo. Marjorie Boulton, eble la plej flua poeto en la tuta Esperanto-literaturo, nomis tiun ĉi poemon “netradukebla”. Se jes, ŝi mirige bone tradukis la netradukeblon – kaj faris tion, irante sian propran poezian kaj spiritan vojaĝon. Por ŝi, Perlo estis kvazaŭ pilgrima celo – atingita (tiel mi kuraĝas diri) en gloro.”

En barko senpilota van William Auld enhavas la tutan poemaron de la fama aŭtoro, inter alie *La Infana Raso*, epokfaran longan poemon, en kiu la verkisto esprimas fundamentan optimismon pri la estonteco de la homaro. Vi povas ekhavi la verkon konsistanta el 874 paĝoj por la bagatela prezo de 21 €!

André Ruyschaert

LIMBURGDAG IN DE WIEG VAN PHIL BOSMANS

Op een mooie zondag, eind april, had LEA/LEV (Limburga Esperanto Asocio/Limburgse Esperanto Vereniging - <https://m.facebook.com/LimburgaEsperantoAsocio/about/>) via mailing en het voortreffelijke eventaservo.org de voltallige *esperantistaro* uitgenodigd.

De fantastische Limburgdag, die op zondag 28 april plaatsvond in het schitterende dorp Gruitrode, deelgemeente van de sinds 2019 nieuwe fusiegemeente Oudsbergen, was een groot succes. Drieëntwintig esperantisten, waaronder een delegatie uit het Duitse Ruhrgebied, tekenden present en konden er genieten van de befaamde Limburgse gastvrijheid.

Er werd verzamelen geblazen in het centrum van het dorp, bekend als geboorteplaats van Phil Bosmans, de bezieler van de *Bond Zonder Naam*, waarvan de spreuken mensen ook vandaag nog een hart onder de riem steken. Ter plekke vernamen we dat Phil Bosmans de Esperanto-vereniging *Movado sen Nomo* (MSN) actief steunde – zowel moreel als financieel. Hij woonde zelfs MSN-bijeenkomsten bij en nam ooit deel aan een Wereldcongres. Als herinnering kregen alle deelnemers ook een exemplaar van *Ŝanco por feliĉo*, de Esperanto-vertaling van Phil Bosmans' in 26 talen vertaalde boek *Menslief, ik hou van jou*.

Het programma was goed uitgekiend en verliep als volgt:

10:30-11:00 - Aankomst en inlichtingen. Onderwijl werd een overheerlijke “Limburgse vlaai” geserveerd, met koffie of thee. Zij die het wensten konden zich inschrijven voor het avondmaal in “De Kastelein”.

10:45 - Welkom door de burgemeester, de heer Marco Goossens, vergezeld van eerste schepen Ilse Wevers en twee raadsleden. Zo’n eer valt esperantisten zelden te beurt! Kennismaking met de twee gidsen, die ons voor de rest van de dag zouden begeleiden.

11:00 - Vertrek naar de nabijgelegen Gertrudiskerk.

11:15 - Lezing door historicus Jo Corstjens (in het Nederlands, vertolking en voorlezing van de geschiedenis van de kerk door Henri Schutters). Voor niet-Limburgers interessant om meer te leren over de “Duitse” geschiedenis van Limburg, hoe Gruitrode bijvoorbeeld tot aan de Franse Revolutie bestuurd werd door het aartsbisdom/keurvorstendom Keulen.

Daarna volgde een rondleiding in de kerk met permanente voorstelling van leven en werken van Phil Bosmans. In de Sint-Gertrudiskerk zijn heel wat schatten (schilderijen, beelden en glasramen) te bezichtigen en het tot in de details weer samengestelde bureau en de bibliotheek van de stichter van de *Bond Zonder Naam*.

12:30 - Een voortreffelijke picknick, aangeboden door LEV.

14:00 - Wandeling door het dorp naar o.a. het geboortehuis van Phil Bosmans, oude gerestaureerde herbergen, kloosters, scholen, parken en vooral de zestiende-eeuwse Commanderie van de machtige Teutoonse Ridderorde.

Alles verliep onder de kundige leiding van de gidsen historici Jo Corstjens en Jos Henckens. Hierbij ontpopte Ben Indestege zich als een volleerd tolk Nederlands-Esperanto. Bijhorende kwinkslagen waren legio. Twee gidsen, die een hele dag een Esperanto-evenement begeleiden, dat valt esperantisten zelden te beurt. Bovendien kenden ze alle details over de gemeenschap en de regio, bijvoorbeeld over de restauratieplannen van de Commanderie, waarover nogal wat discussie is tussen politieke partijen.

Aan de Sint-Gertrudiskerk

Jos Corstjens en Henri Schutters

Tolk ben in actie

Ann bedankt de gidsen

16:00 - Terugkeer bij het Cultuurpunt en voortreffelijke presentatie van geschiedenis en geografie van Gruitrode door Jos Henckens, Ben vervulde weer perfect zijn taak van tolk. De beide gidsen Jo en Jos werden door de voorzitter voor hun boeiende verhalen en weetjes bedacht met een lekker, vloeibaar presentje.

17:15 - Avondmaal in “De Kastelein” voor hen die er niet genoeg van kregen, en gezellig napraten over deze toch wel opmerkelijke en leerrijke activiteit.

Daarna keerde iedereen tevreden en voldaan huiswaarts en dat in alle windrichtingen. Een dikke pluim voor de organisatoren van LEV onder leiding van voorzitter An Olijslagers.

*Remi Sproelants
(aangevuld met informatie uit verslagen van Yves
Nevelsteen en Mireille Storms)*

Esperantoclubs in Vlaanderen

www.esperanto.be/groepen

ANTWERPEN

Esperanto-Antwerpen, p/a Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be - www.esperanto.be/antwerpen
La Verda Stelo: Klaas Dijkstra (voorzitter)

BRUGGE

Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge, tel.: 050 67 51 78, heidi.goes@gmail.com - <https://paco-kaj-justeco.weebly.com>

GENT

La Progreso, Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, BE-9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, gent@esperanto.be - www.esperanto.be/gent

KALMTHOUT

La Erikejo, Mireille Storms, Douglaslaan 14, BE-2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com - <https://laerikejo.wordpress.com>

KORTRIJK

La Konkordo, Piet Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201, BE-8610 Kortemark, tel.: 0472 25 79 18, piet.glorieux@gmail.com, Jean-Pierre Allewaert, Leeuw van Vlaanderenlaan 35/0011 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com - www.esperanto-kortrijk.info

LEUVEN

Esperanto 3000, Myriam Van der Steen, Albert Stainierstraat 1, BE 3001 Heverlee, tel.: 0497 47 35 38, leuven@esperanto.be - www.esperanto3000.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, BE-3930 Peer, tel.: 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be - www.esperanto.be/limburg

OOSTENDE

La Konko, Anne Brabant, Duinenstraat 74 /0201 BE-8400 Oostende, tel.: 059 44 82 50, anne.brabant@telenet.be - www.esperanto.be/oostende

ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Piet Glorieux
Secretaris: Johan Van Eenoo
Penningmeester: Johan Donckerwolcke
Bestuursleden: Alex Humet, Ben Indestege

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo

Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00
info@fel.esperanto.be - www.esperanto.be

Belga Esperanto-Federacio (BEF): Kristin Tytgat, kristin.tytgat@skynet.be
www.esperanto.be/bef

ILEI-Belgio (Esperanto-leraars): Marc Cuffez, Torhoutsesteenweg 453 bus 0003, BE-8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.be
<https://ilei.info>

Esperanto-Numismatika Asocio (ENA), Bert Boon, Lijsterbeslaan 13, 9630 Munkzwalm, tel.: 0472 73 48 30, bert.boon@skynet.be

Verdaj Skoltoj

p/a Valère Doumont, Rue des Champs, 3 5060 Sambreville, tel.: 0485 517 552; info@verdajskoltoj.net - www.verdajskoltoj.net

Valona Esperanto-asocio, V.Esp-o

p/a Jean Annet, Rue de la Terre Franche 31 - 5310 Eghezée, tel.: 0495 10 32 30, esperanto.wallonie@gmail.com

Esperantista Brusela Grupo vzw (EBG) sekretariejo: p/a Yves De Keyzer, Perkstraat 78, BE-1630 Linkebeek tel.: 0498 04 00 95; sekretario@esperantobruselo.org - www.esperantobruselo.org/nl
Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, BE-1640 Sint-Genesius-Rode

Esperanto Nederland, secretaris, Ineke Emmelkamp, Arubastraat 12, 9715 RW Groningen, tel.: +31 (0)50 5718842
sekretario@esperanto-nederland.nl - www.esperanto-nederland.nl/groepen

Hoofdkantoor van de Esperanto Wereldvereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: +31(0)104 361 044, uea@co.uea.org - www.uea.org

www.esperanto.be/horizontaal

<https://esperanto.events>

plusendas al

<https://eventaservo.org>

Eventoj en via regiono aperas en Eventa Servo de UEA. Jen la facilaj landaj ligiloj:

- Belgio be.esperanto.events
- Francio fr.esperanto.events
- Germanio de.esperanto.events
- Nederlando nl.esperanto.events

Ekzistas tia ligilo por ĉiuj landoj de la mondo!

Estas tre facile por:
komuniki, memori,
tajpi – ankaŭ por
ne-esperantistoj!

Giften vanaf 40,00 euro aan de VEB komen in aanmerking voor belastingvermindering.
Gelieve in de mededeling uw nationaal nummer te vermelden.